

162. Kullerstads bro, Kullerstads sn, Memmings hd.

Pl. LIII. Fig. 3.

Litteratur: D 8vo 58; W. 10; P. A. Sæve, *ATS.* 1, s. 69; *Reseber.* 1861, s. 22, teckn.; C. F. Norden-skjöld, *Reseber.* 1872, I, s. 15, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 17, teckn.

Runstenen står rest nordost om vägen 12 steg från bron över Kullerstad-bäcken ej långt från kyrkan. Den anträffades under vägen vid västra brofästet på Kullerstad-sidan av bäcken vid brobyggnaden 1856.

Ämnet är svartgnistrig granit. Höjden är 1,64 m, bredden vid foten 97 cm, längs toppens översta slinglinie 70 cm. Slingans bredd 8 cm.

På stenens yta finnas omkring 15 sådana hål eller punkter, som pläga finnas på hällristningsytor; C. F. Nordenskjöld fann 19 skålformiga fördjupningar, en del ganska grunda, omkring 2 tum (5,9 cm) diameter.

Ristningen är tydlig. Uti **karpi** har **r** bistaven obetydligt krökt och liknar **u**. Mellan **su** och **skal** finnes intet skiljetecken. I **bru** är nedre strecket på **r** lodrätt. Uti **ian** efter **bru** + är bistaven på **n** avglömd av ristaren, runan alltså nu **i**, och följes ej av skiljetecken. För **sun** är ristat **sua**. Efter **hakunar** står ett rakt kors.

Inskriften är följande:

Huvudslingan: + $\underset{5}{\text{hakun}}$ + $\underset{10}{\text{karpi}}$ + $\underset{15}{\text{bru}}$ + $\underset{20}{\text{pasi}}$ + $\underset{25}{\text{ian}}$ + $\underset{30}{\text{su}}$ $\underset{35}{\text{skal}}$ + $\underset{40}{\text{haita}}$ + $\underset{45}{\text{kunas}}$ + $\underset{50}{\text{bru}}$ + $\underset{55}{\text{iai}}$ $\underset{60}{\text{sar}}$ +

Bislinga nedifrån uppåt: $\text{uar} \times \underset{50}{\text{sua}} + \underset{55}{\text{hakunar}} +$

Översättning: Hakon gjorde denna bro, och hon skall heta Gunnars bro, och han var son till Hakon.

Jfr hurusom D. II, 130 Harg, Uppl., har inskriften: **þorþr · a bro** 'Tord äger bron' och broar annars äro uppkallade efter personer: *Knwtsbro* Ög., SRP. n. 2389 m. fl., *Kulsbro* SD. I, 159 (1208; uppkallad efter biskop Kol i Linköping), *Liuvubro* Sm., SD. II, 431 (1304) *Stenolfs bro*, *Stenolf spanga* Sm. SD. II, 503 (1307).

163. Skattna, Kullerstads sn, Memmings hd.

Pl. LIV. Fig. 1.

Litteratur: L. 1125 (L. f. B. 1125, teckning 18 juli 1821); W. 11; P. A. Säve, *Reseber.* 1861, s. 19, teckn. av stenens form; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1872, I, s. 7, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 17, teckn.

Runstenen befinner sig vid vägen mellan Skattna statbyggning och östra stambanan, något närmare Skattna. År 1893 har den blivit rest på kant.

Ämnet är gneis. Stenens längd är 3,20 m, dess största bredd 1,44 m.

20—151554. *Östergötlands runinskrifter.*

Uti inskriftens början finnes en lämning av ett snett kors, ehuru armarna till vänster äro mycket otydliga. Första namnet läses L. 1125, W. 11 **ntisa**, i vilket **n** står för **a**, och så fattade jag också namnet 1893. För **risti** har E. Ihrfors läst **rasti**; staven korsas av två jämlöpande fåror, som troligen äro naturliga. Ordet 'hjelpe' är ristat **hiabi** utan **i**, vilket torde bero på felristning. Ordet 'ande' **aut** med djup bistav på **a**; en gropighet lik vänstra övre bistaven till * har föranlett runans läsning som **h** hos C. F. Norden-skjöld och Ihrfors, men dess fortsättning nedåt finnes icke. Mellan **kufast** och **sun** är stenens kant skadad. I **hans** är **n** helt litet, synbarligen efteråt tillsatt. Slingflätningen efter inskriftens slut, som väl utgjort ormens huvud, kan icke fullständigt utredas.

Inskriften är följande:

* **ntisa** * **risti** * **sten** * **ebtir** * **kufast** * **sun** **sin** * **kuþ** * **hiabi** * **aut** * **hans**

Namnet **ntisa** är en svag biform till fsv. *Adis*, som förekommer i nom. **apis** B. 464, L. 151, D. I, 202 Eskelunda, Uppl., och ack. **itisi** Berga, Medp. enl. Sidenblad, Reseber. 1868 (B. 1105, L. 1074 **tisi**). Ristningen **kufast** hör till namnet *Gudhfast*, yngre fsv. *Gudhvast*. Ristningen **aut** motsvarar här som Ög. 161 Kimstad isl. *ond*.

Översättning: Adisa reste stenen efter Gudfast, sin son. Gud hjelpe hans ande!

Utom ristningen **aut** *ond* har denna ristning korsets form gemensam med Ög. 161 Kimstad och torde kunna antagas härröra från samma ristare, som ock först ristat **has** 'hans' i båda, fast han sedan i denna ändrat det till **hans**.

164. Motala.

Pl. LIV. Fig. 2.

Av adj. K. A. Hagson i Linköping äges och förvaras ett fragment av en runsten av sandsten, 23 cm långt, 15 cm brett, med ett par 4,5 cm breda slingbitar, som korsa varandra, som hittades i Motala på kyrkoherdeboställets tomt vid dess omändring till trädgård.

Den övre slingan A innehåller runorna —**atarn**—. Av **a** är dock blott 1,5 cm av bistaven i behåll i stenens vänstra kant; **n** har en mycket lång bistav, 2,5 cm, endast på högra sidan om staven, vilken går ut i stenens kant. Denna del av inskriften kan tolkas som prep. *at* framför ett namn med *Arn*— som första led.

Slingan B, som går under den förra, innehåller till vänster om A först en stav 1,5 cm nedifrån och så * **o** med närstående kännestreck och till höger om A **a** med vänstra kännestreck och nedre staven i behåll, vilka runors betydelse icke kan gissas. Måhända hava de tillhört namnet **ioa[n]** 'Johan'?

Anm. Sommaren 1910 anmäldes, att en ny runsten blivit funnen på Motala kyrkogård. Vid undersökning befanns den vara en ristning i modern tid med inskriften: **ot · alrik · af · uennen · iohan · þomen · lefuer · efler · þap man** 'Åt Alrik av vännen Johan. Domen lever efter död man'. På baksidan: I A D 1849 1872